

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen

Technische briefing

Ellen Kiersch (Directeur DWJZ)

Sietske Duller (Directeur DMB)

13 november 2023

Bespreking wet in hoofdlijnen

- > 1) Uitgangspunten van het wetsvoorstel
- > 2) Systematiek van het wetsvoorstel
- > 3) Taak gemeenten
- > 4) Specifieke uitkeringen
- > 5) Wijzigingen wet COA
- > 6) Toezicht
- > 7) Invoeringstoets/evaluatie
- > 8) Overgangsvoorziening
- > 9) Inwerkingtreding

1. Uitgangspunten

- > 1) Evenwichtige verdeling over NL
- > 2) Opbouw van duurzame plaatsen
- > 3) Zoveel mogelijk obv vrijwilligheid, zo min mogelijk bij verplichting

Uitgangspunten

- > 4) Kleinschalige opvang
- > 5) Daarnaast exploitatie door een gemeente mogelijk maken
- > 6) Aandacht voor bijzondere voorzieningen, zoals voor AMV

Functie Provinciale Regietafel

- › Provinciale asielopgave verdelen aan Provinciale Regietafel (PRT)
- › De commissaris van de Koning (als rijksorgaan) zit de PRT voor
- › Gemeenten gaan in provinciaal verband aan de slag met de opgave
- › Zorgt naar verwachting voor benodigde clustering van opvangplaatsen, afstemming op bovengemeentelijk niveau

2. Systematiek

- > Capaciteitsraming benodigde opvangplaatsen
- > Provinciale verdeling en indicatieve verdeling per gemeente
  - amendement Van den Brink CS (schrappen landelijke fase, verlenging fase PRT)
  - amendement Van Dijk CS (meewegen SES-WOA-scora)
- > Verslagen cdK's met provinciale verdeling
- > Verdeelbesluit per provincie

Provinciale opvangopgave en indicatieve verdeling per gemeente

- › Minister maakt de capaciteitsraming aan het begin van de 2-jarige cyclus bekend (vóór 1 februari) (art 2 lid 1 wet)
- › Voor die datum wordt ook de provinciale opvangopgave en een indicatieve verdeling per gemeente bekend gemaakt(art. 3, lid 2 wet)
  - › De provinciale opvangopgave is de optelsom van de indicatieve verdelingen per gemeente in de provincie (uitwerking bij AMvB)
  - › De indicatieve verdeling per gemeente wordt bepaald aan de hand van het inwoneraantal én de SES-WOA-score (amendement Van Dijk, art. 3 lid 2, uitwerking amvb)
    - › De SES-WOA-score is een numerieke indicator voor de sociaaleconomische status van een gemeente op basis van financiële welvaart, opleidingsniveau en recente arbeidsverleden van particuliere huishoudens
    - › De gemiddelde SES-WOA score voor Nederland is 0. Veruit de meeste gemeenten hebben een positieve score, maar sommige gemeenten een negatieve

- > Er zijn al plaatsen beschikbaar en in gebruik. Als die plaatsen duurzaam zijn worden ze betrokken bij de provinciale opgave. Deze plekken gelden als 'al ingevuld'.
- > Bij het vaststellen van de provinciale opvangopgave worden duurzame opvangplaatsen in de provincie op voorhand ingevuld (art 2 lid 3 wet) (amendement Van den Brink CS)
- > Duurzame opvangplaatsen:
  - minimaal 100 plaatsen bij reguliere plaatsen (amendement Van den Brink, uitwerking bij amvb)
  - minimaal 5 jaar beschikbaar (art. 2, lid 3 wet)
  - reeds beschikbaar óf binnen 12 maanden na 1 februari beschikbaar gesteld (art. 2, lid 3 wet)
- > De provinciale discussie gaat dan over het restant

Fictieve voorbeeldberekening

- > Op uiterlijk 1 februari wordt de capaciteitsraming bekend gemaakt:
  - 1000 plaatsen
- > Deze benodigde opvangplaatsen worden over de provincie en gemeenten verdeeld op basis van het inwoneraantal en de SES-WOA-score van gemeenten
  - De provincie X krijgt 200 plaatsen toegewezen (provinciale opvangopgave)
  - Gemeente Y binnen deze provincie krijgt indicatief 50 plaatsen toegewezen (indicatieve verdeling gemeente)
- > De duurzame plaatsen die voldoen aan de voorwaarden worden op voorhand in de bekendmaking ingevuld
  - Gemeente Y beschikt al over 20 duurzame opvangplaatsen
  - De provincie X moet aan de Provinciale Regietafel nog $200 - 20 = 180$ plaatsen verdelen (de overige zijn immers al ingevuld)
- > Aan de Provinciale Regietafel wordt gesproken over de verdeling van de (180) plaatsen over de gemeenten binnen de provincie X
- > De gemeente Y kan tijdens de besprekingen melden dat zij al 20 plaatsen heeft ingebracht, en dus al een bijdrage heeft geleverd

Overleg aan de Provinciale Regietafel

- › Voorzitter PRT: cdK (Rijksorgaan) (ambtsinstructie aanvulling bij AMvB)
- › B&W, GS en COA overleggen over verdeling provinciale opgave over de gemeenten aan de provinciale regietafel (art 4 lid 1 van de wet)
- › duur van de PRT-fase: 1 februari tot 1 november (amendement Van den Brink CS)
- › cdK brengt verslag uit aan de minister vóór 1 november

Verdeelbesluit

- › De minister neemt verdeelbesluit per provincie (art 5 lid 1 wet) met daarin de gemeenten die plaatsen gaan leveren aangewezen vóór 31 december (amendement Van der Brink CS)
- › Daarin staat een verdeling van **alle** benodigde opvangplaatsen (provinciale opvangopgave) per provincie (amendement Van der Brink CS)
- › De minister slaat bij het nemen van het verdeelbesluit acht op het verslag cdK en streeft naar een evenwichtige verdeling over het grondgebied van Nederland (art 5 lid 2 wet)
- › De minister houdt bij die verdeling zo veel mogelijk rekening met de SES-WOA-score (art 5 lid 2 wet) (amendement Van Dijk)

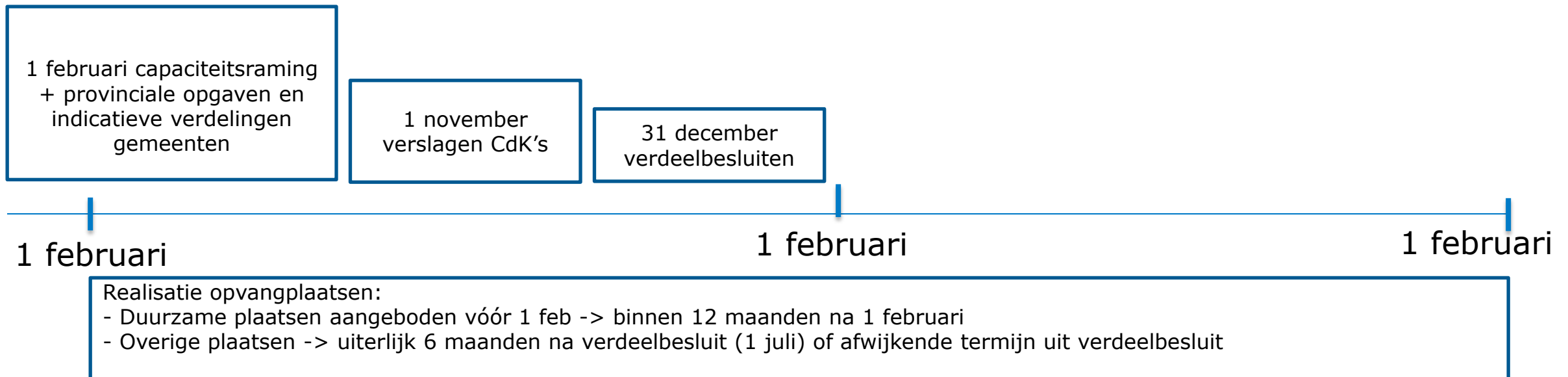

3. Taak gemeenten (uitvoering verdeelbesluit)

- › Ter beschikking stellen van accommodatie of locatie binnen zes maanden na bekendmaking verdeelbesluit (of daarin opgenomen langere termijn) (art 7 lid 1 sub a)
  - › Tijdens de gesprekken aan de PRT kan al worden gestart met de voorbereiding van de opvangplaatsen
- › Verlening van noodzakelijke vergunningen (art 7 lid 1 sub b)
- › Zo nodig aanpassing bestemmingsplan of beheersverordening (art 7 lid 2)

Tijdlijn 2-jarencyclus

4. Specifieke uitkeringen

- > Voorzien voor:
  - Opvangplaatsen van bijzondere aard (bijvoorbeeld amv) (art 9 lid 2a wet)
  - Duurzame opvangplaatsen (art 9 lid 2b wet)
  - Na ommekomst wetscyclus 2 jaar indien 75% provinciale opgave is behaald (art 9 lid 3 wet)
- > Laatstgenoemde uitkering wordt verdeeld tussen provincie en (naar rato) gemeenten die hebben bijgedragen (art 9 lid 3 wet)
- > Uitkering vrij besteedbaar: voor ander doel dan uitvoering wet (art 9 lid 2 en 3 wet)

Specifieke uitkering duurzame plaatsen

- > Om in aanmerking te komen voor een uitkering zijn de (in amvb te regelen) voorwaarden:
  - De plaatsen zijn minimaal 5 jaar beschikbaar
  - Deze plaatsen worden aangeboden bovenop de indicatieve verdeling (voor plaatsen tot het aantal van de indicatieve verdeling worden uitsluitend de reguliere kosten vergoed)
- > Reden om een uitkering te verstrekken is om een zo duurzaam mogelijke voorraad aan opvangplaatsen te creëren. Immers hoe meer plaatsen voorafgaand aan de cyclus beschikbaar zijn voor (dan) minimaal 5 jaar, hoe minder plekken er nog aan de PRT verdeeld moeten worden. Daarmee ontstaat een stabiel opvanglandschap.

5. Wijzigingen Wet COA

- › COA kan met college van B&W overeenkomen dat college verantwoordelijk is voor exploitatie (nieuw artikel 3b Wet COA)
- › Delegatiegrondslag voor ministeriële regeling exploitatie en kwaliteit voorzieningen (nieuw artikel 3c Wet COA)

6. Toezicht

- › Toezicht op uitvoering van de wet blijft bij de minister (art 11 wet).
(amendement Koekkoek en Ceder)

7. Invoeringstoets/evaluatie

- › Binnen twee jaar invoeringstoets: effecten in de praktijk (art 12 lid 1 wet)
- › Binnen vier jaar evaluatie: doeltreffendheid en effecten in de praktijk (art 12 lid 2 wet)

8. Overgangsvoorziening

- › Vooruitlopend op werking van de cyclus specifieke uitkering voor duurzame opvangplaatsen (art 13 wet)
  - Voor zover de gemeente meer doet dan de indicatieve verdeling per gemeente

9. Inwerkingtreding

- > Bij KB (art 14 wet)